

ARIS FAKINOS: QUÈ ÉS L'ÀGORA?

Aris Fakinós (1935-1998) en seu llibre Grèce, publicat en català amb el títol *El que cal saber per descobrir Grècia*, per Edicions de la Magrana (1992), ens parla així de la típica plaça de poble grega, que en l'essencial no ha canviat gaire des dels temps clàssics:

La plaça d'un poble grec no es travessa: s'hi arriba i un s'hi atura. És un espai fet per i per a l'home, el que camina -no pas el que va sobre rodes-, que es complau a parlar amb els seus semblants, que està disposat a anar a asseure's amb ells a la terrassa d'un cafè, a explicar-los la seva vida i a escoltar les seves confidències. Aquestes li seran fetes davant d'un got d'uzo, d'una tassa de cafè o d'una llimonada; i no pas forçosament en veu baixa. I no és que els grecs no sàpiguen què és la discreció, però els agrada prendre la comunitat per testimoni, en busquen l'aprovació, l'assistència. No oblidem el paper del cor a la tragèdia antiga... Parada final de l'autobús que ve de la capital o de la ciutat més pròxima, la plaça és l'observatori des d'on se segueixen les arribades i les sortides, on s'envien les mercaderies i on es passen les comandes i on es rep el paquet de diaris, els titulars dels quals alimentaran, a la terrassa del cafè, animades discussions inacabables. Totes les opinions hi seran expressades, les proposicions passades pel sedàs, debatudes i rebutjades amb fermesa o acceptades amb entusiasme. Aquí, hi funciona la democràcia real i directa, sense entrebancs, sense trampes, sense astúcies de procediment.

La importància d'aquest alt lloc de la política i dels negocis no s'escapa, d'altra banda, als polítics, als candidats a les eleccions i als caps dels partits, que, quan fan els tombos electorals, no s'obliden mai de fer-hi parada per estrènyer unes quantes mans, rebre queixes, bescanviar algunes frases amb els notables del poble i fer-hi promeses. La plaça és com un test a la seva popularitat i els permet avaluar l'impacte del seu programa. A les terrasses dels cafès, a les petites botigues que envolten la plaça es practica una hospitalitat sincera i espontània. Lluny de les cortesies fingides i dels somriures prefabricats dels centres turístics de la costa, l'home de poble establirà amb vosaltres un veritable contacte, discutirà com si us conegués des de fa anys i us explicarà la seva vida tot fent-vos preguntes sobre la vostra.

Accepteu sense fer escarafalls el cafè o la portokalada (taronjada) que us ofereixi, preneu nota, quan us n'aneu, del seu nom i de la seva adreça i doneu-li les vostres coordenades. Un dia rebreu una postal. Us recordarà la petita plaça d'aquell poble on vau trobar l'autèntica Grècia.